

Utjecaj ranih praksi hranjenja na celijakiju u djece

Nedeljko P. Radlović, Marija M. Mladenović, Zoran M. Leković, Zorica M. Stojšić, Vladimir N. Radlović

Cilj Istražiti utječu li trajanje dojenja i vrijeme uvođenja glutena u prehranu na dob pri dijagnozi i težinu celijakije.

Postupci Retrospektivno smo analizirali kartone 89 djece (59 djevojčica i 30 dječaka; srednja dob 14,2 mjeseca, standardna devijacija 4,80) kojima je dijagnosticirana klasična celijakija u Sveučilišnoj dječjoj bolnici u Beogradu od 2000. do 2008. kako bismo odredili trajanje dojenja i vrijeme uvođenja glutena u prehranu. Težina celijakije određena je na osnovi gubitka težine, longitudinalne sporosti rasta, anemije, i sekundarne nepodnošljivosti laktoze.

Rezultati Dulje dojenje značajno je smanjilo rizik da će se celijakija pojaviti u prvoj godini života (omjer izgleda, 0,655; 95% raspon pouzdanosti, 0,481-0,891; $P=0,007$), a trajanje dojenja bio je najznačajniji prediktor celijakije ($B=0,49$; 95% raspon pouzdanosti, 0,131-0,768; $P=0,007$). Nije bilo značajnih razlika u dobi pri dijagnozi između djece koja su počela konzumirati gluten prije dobi do 4 mjeseca i onih koji su počeli između 4. i 6. mjeseca. Ni dojenje ni vrijeme uvođenja glutena nije utjecalo na težinu bolesti.

Zaključak Dulje dojenje i nastavak dojenja nakon uvođenja glutena odgađaju početak klasične celijakije. Međutim, ni dojenje ni vrijeme uvođenja glutena ne utječu na težinu bolesti.